

בר נש דמריה חשיב ליה כגופיה ועביד ליה יקרא כדיוקניה
 למחוי שקיל מלולין דפומוי באורייתא בעלותא כלימוד בטורא
 דסיני. ולית חד דפתח פומיה לקטרנא, אלא עלאין ותתאין
 באסקמותא חדא ברעותא חדא. ע"כ: (עד כאן רשיא מדימנא מההשמטות)

והנה ה' נצב עליו וגו'. (בראשית כח) **הכא חמא יעקב**
קשורא דמחימנותא כחד. נצב עליו, וכתיב
(מלכים א כב) ומלך אין באדום, נצב מלך. (נצב מלח) חמא,
דכל דרגין קיימין פלהו כחד על ההוא סלם,
לאתקשורא כלא כחד קשורא. בגין דאתיהיב ההוא
סלם בין תרין סטרין, חדא הוא דכתיב (בראשית כח) אני
ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ וגו', אליו
אנון תרין סטרין, בימינא ושמאלא.

דבר אחר והנה ה' נצב עליו (ויאמר), עליה דיעקב,
למחוי כלא רתיבא קדישא, ימינא ושמאלא.

לשון הקודש

וכתוב (מלכים א כב) ומלך אין באדום נצב
 מלך. ונצב מלחן ראה, שכל הדרגות
 עומדות בלן יחד על אותו הסלם לקשר
 הכל בקשר אחד, משום שאותו הסלם
 נתן בין שני צדדים. זהו שכתוב (בראשית כח)
 אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק
 הארץ וגו'. אלו הם שני צדדים, בימין
 ובשמאל.

דבר אחר והנה ה' נצב עליו (ויאמר) –
על יעקב, שהכל יהיה מרפכה קדושה,

כתוב על ידך, ולא נפל דבר קמן
 מכתובת ידך שלא התקיים. אשרי האיש
 שאדונו מחשיב אותו כגופו ועושה לו
 כבוד כדמותו להיות שוקל דברי פיו
 בתורה ובתפלה כמו למוד ביה סיני,
 ואין אחד שפותח פיו לקטרנא, אלא
 עליונים ותחתונים בהסקמה אחת ברצון

אחד: ע"כ מההשמטות.

והנה ה' נצב עליו וגו'. כאן ראה יעקב
הקשר של האמונה כאחד. נצב עליו,

וַיַּעֲקֹב בְּנֵי יִהּוּ, וּבְנֵי שֵׁת יִשְׂרָאֵל לְאַתְקֶשְׁרָא בְּנֵי יִהּוּ,
 חָדָא הוּא דְכְּתִיב אָנִי ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי
 יִצְחָק. מְנַלֵּן דִּי יַעֲקֹב בְּאַמְצַעִיתָא, מִשְׁמַע דְּכְּתִיב, אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק (הַאֲרִיז), וְלֹא כְּתִיב אֱלֹהֵי
 יִצְחָק אָבִיךָ. דְּכִיּוֹן דְּאַתְקֶשְׁרָא בֵּיהּ בְּאַבְרָהָם, אֲשֶׁתִּפַּח
 דְּאִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא. וְלִבְתָּר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שׁוֹכֵב
 עָלֶיהָ, הֵיא כְּלָא רְתִיבָא חָדָא קְדִישָׁא. וְהִכָּא חָמָא
 דִּי יִהּוּ שְׁלִימוּ דְּאַבְהָן.

תָּא חָזִי, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ, דְּכִיּוֹן דְּאָמַר אַבְרָהָם
 אָבִיךָ, וְדָאִי אִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא, וְאֱלֹהֵי יִצְחָק,
 חָמָא אֶתְרַמְיֹז דְּקָשִׁיר לְתַרִּין סְטָרִין וְאַחִיד לֹון. קָשִׁיר
 לְסְטָרָא חָד, דְּכְּתִיב אַבְרָהָם אָבִיךָ. וְקָשִׁיר לְסְטָרָא
 אַחְרָא, דְּכְּתִיב וְאֱלֹהֵי יִצְחָק, תּוֹסַפֶּת וַאֲ"ו לְגַבֵּי יִצְחָק,
 לְאַחְזָא דִּי יַעֲקֹב אָחִיד לְתַרִּין סְטָרִין.

לשון הקודש

שְׁלֵמוֹת הָאֲבוֹת.

כָּא רָאָה, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ, שְׁכִיּוֹן
 שְׁאָמַר אַבְרָהָם אָבִיךָ, וְדָאִי שְׁהוּא
 בְּאַמְצַעִי. וְאֱלֹהֵי יִצְחָק, כָּאֵן נִרְמֹז שְׁקָשִׁיר
 לְשֵׁנֵי צְדָדִים וְאוֹחֹז אוֹתָם. קָשִׁיר לְצַד
 אַחַד – שְׁכִיּוֹן אַבְרָהָם אָבִיךָ. וְקָשִׁיר
 לְצַד אַחַר – שְׁכִיּוֹן וְאֱלֹהֵי יִצְחָק.
 תּוֹסַפֶּת וַאֲ"ו לְיִצְחָק, לְהַרְאוֹת שְׁיַעֲקֹב
 אַחֲזוּ לְשֵׁנֵי צְדָדִים.

יְמִין וְשְׂמָאל, וְיַעֲקֹב בְּתוֹכָם, וּבְנֵי שֵׁת
 יִשְׂרָאֵל לְהַקְשִׁיר בְּיַנְיָהִם. זְהוּ שְׁכִיּוֹן אָנִי
 ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק.
 מְנַלֵּן לָנוּ שְׁיַעֲקֹב בְּאַמְצַעִי? מִשְׁמַע
 שְׁכִיּוֹן אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי
 יִצְחָק וְהַאֲרִיז, וְלֹא כְּתִיב וְאֱלֹהֵי יִצְחָק
 אָבִיךָ. שְׁכִיּוֹן שְׁנַקְשִׁיר עִם אַבְרָהָם, נִמְצָא
 שְׁהוּא בְּאַמְצַעִי. וְאַחַר כֵּן, הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 אַתָּה שׁוֹכֵב עָלֶיהָ – הִנֵּה הַכֹּל מְרַבְּבָה
 קְדוּשָׁה אַחַת. וְכָאֵן הוּא רָאָה שְׁיַעֲקֹב

וְעַד דִּיעֲקֹב לֹא אֶתְנַסִּיב, לֹא אֶתְמַר בְּאַתְנַלְיָא יִתִּיר,
 וְאַתְמַר בְּאַתְנַלְיָא, לְמַאן דִּידַע אֲזַרְחִי
 דְּאֲזַרְיִיתָא. לְבַתָּר דְּאַתְנַסִּיב וְאוֹלִיד, אֶתְמַר לִיה
 בְּאַתְנַלְיָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית לג) וַיַּעַב שָׁם מִזְבַּח
 וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. מִתְּכַא אוֹלִיפְנָא, מָאן
 דְּלֹא אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא, לֹא אֲשַׁתְּלִים לְעִילָא. שְׂאֵנִי
 יַעֲקֹב, דְּאֲשַׁתְּלִים לְעִילָא וְתַתָּא, אֲבָל לֹא בְּאַתְנַלְיָא.

וְאִי תִימָא דְּאֲשַׁתְּלִים בְּהֵיּוֹא שְׁעַתָּא, לֹא. אֶלָּא
 חֲמָא דִּישַׁתְּלִים לְבַתָּר זְמַנָּא. וְאִי תִימָא הָא
 כְּתִיב, (בראשית כח) וַהֲנִיחַ אָנֹכִי עַמֻּד וְשָׁמַרְתִּיךָ בְּכָל אֲשֶׁר
 תֵּלֵךְ. אֶלָּא, אֲשַׁנְחִיתָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְנִטְוֵרוּ
 דִּילִיָּה, לֹא אֲשַׁתְּבִיךָ מִנִּיָּה דִּיעֲקֹב לְעֵלְמִין, בְּכָל מַה
 דְּאֲצַטְרִיךְ לִיה בְּהֵיּוֹא עֵלְמָא, אֲבָל בְּעֵלְמָא עֵלְאָה
 עַד דְּאֲשַׁתְּלִים.

לשון הקודש

וְאִם תֹּאמַר שְׁנַשְׁלֵם בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה –
 לֹא. אֶלָּא רָאָה שְׁיִשְׁלֵם לְאַחַר זְמַן. וְאִם
 תֹּאמַר, הִנֵּה כְּתוּב וַהֲנִיחַ אָנֹכִי עַמֻּד
 וְשָׁמַרְתִּיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ? אֶלָּא הַשְּׁנַחַת
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁמִירְתוּ לֹא נַעֲזְבָה
 מִיַּעֲקֹב לְעוֹלָמִים בְּכָל מַה שְׁהַצְטְרִיךְ לוֹ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲבָל בְּעוֹלָם הָעָלְיוֹן עַד
 שְׁנַשְׁלֵם.

וְעַד שְׁיַעֲקֹב לֹא נִשָּׂא, לֹא נֹאמַר בְּגִלּוּי
 יוֹתֵר, וְנֹאמַר בְּגִלּוּי לְמִי שְׁמִפִּיר דְּרַבִּי
 הַתּוֹרָה. אַחַר שְׁנַשָּׂא וְהוֹלִיד, נֹאמַר לוֹ
 בְּגִלּוּי. זְהוּ שְׁכַתּוּב (בראשית לג) וַיַּעַב שָׁם
 מִזְבַּח וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. מִכַּאֵן
 לְמַדְנֹג, מִי שְׁלֹא נִשְׁלֵם לְמַטָּה – לֹא
 נִשְׁלֵם לְמַעְלָה. שׁוֹנֵה יַעֲקֹב, שְׁנַשְׁלֵם
 לְמַעְלָה וְלְמַטָּה, אֲבָל לֹא בְּגִלּוּי.

וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲבִן יִשׁ ה' בַּמָּקוֹם הַזֶּה
 וְאַנְכִי לֹא יָדַעְתִּי. (שם) וְכִי תִוְהָא הוּא דְלֹא
 יָדַע. אֲלֵא מָא וְאַנְכִי לֹא יָדַעְתִּי, כְּמָה דְאֵת אָמַר,
 (שמואל א יג) וּפְנֵי ה' לֹא חֲלִיתִי. אָמַר, וְכִי כָל הָאִי אֲתַגְלִי
 לִי וְלֹא אֶסְתַּכְּלָנָא לְמַנְדַּע אָנְכִי, וְלִמְיַעַל תַּחֲוֹת גְּדַפִּי
 דְשְׂכִינְתָא לְמַהוּי שְׁלִים.

תָּא חַוִּי, כְּתִיב, (בראשית כה) וַתֹּאמֶר אִם בֶּן לְמָה זֶה
 אָנְכִי, כָּל יוֹמָא וַיּוֹמָא חֲמַאת רַבְּקָה נְהוֹרָא
 דְשְׂכִינְתָא, (דף ק"ז ע"ב) דְהוּיָא שְׂכִינְתָא בְּמִשְׁכְּנָהּ וְעֲלִיָּאת
 תַּמּוֹן. בִּיּוֹן דְחֲמַאת עָאקוּ דִילָהּ בְּמַעְהָא, מַה כְּתִיב
 וַתִּלְךְ לְדָרַשׁ אֶת ה', נִפְקַת מִדְרָגָא דָּא לְדְרָגָא אַחְרָא
 דְאִיהוּ חוּי"ה. בְּגִינֵי כֶּךָ אָמַר יַעֲקֹב, וְכִי כָּל כֶּךָ
 חֲמִינָא, וְאַנְכִי לֹא יָדַעְתִּי, בְּגִין דְהוּהוּ בְּלַחֲדוּדֵי וְלֹא
 עָאֵל תַּחֲוֹת גְּדַפִּי דְשְׂכִינְתָא.

לשון הקודש

את אור השכינה, שהשכינה היתה
 במשכנה, והתפללה שם. ביון שראתה
 צרתה במעיה, מה פתוב? ותלך לדרש
 את ה'. יצאה מהדרגה הזו לדרגה
 אחרת, שהיא חו"ה. משום כך אמר
 יעקב, וכי כל כך ראיתי ואנכי לא
 ידעתי? משום שהיה לבדו ולא נכנס
 תחת כנפי השכינה.

וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲבִן יִשׁ ה'
 בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאַנְכִי לֹא יָדַעְתִּי. וְכִי תִמְיָהּ
 הוּא שְׁלֵא יָדַע? אֲלֵא מַה זֶה וְאַנְכִי לֹא
 יָדַעְתִּי? כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שמואל א יג) וּפְנֵי ה'
 לֹא חֲלִיתִי. אָמַר, וְכִי כָל זֶה הַתַּגְלָה לִי
 וְלֹא הִסְתַּכְּלִיתִי לְדַעַת אָנְכִי, וְלִהְיֵנִס
 תַּחַת כְּנָפֵי הַשְּׂכִינָה וְלִהְיוֹת שְׁלֵם?

כַּאֲרֵא, כְּתוּב (בראשית כה) וַתֹּאמֶר אִם בֶּן
 לְמָה זֶה אָנְכִי. כָּל יוֹם וַיּוֹם רָאִתָּה רַבְּקָה

מִיָּד (בראשית כח) וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נֹּרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה.
 מַלְּאָה דָּא לְתִירִין סְטִרִין אִיהוּ. מַה נֹּרָא הַמָּקוֹם
 הַזֶּה, חַד עַל תְּהוּא מָקוֹם דְּקֹאֲמַר בְּקַדְמֵיתָא. וְחַד
 עַל אֲתָ קִיּוּמָא קַדִּישָׁא דְלֹא בַעֲיָא לְאַתְבַּטְּלָא.
וְאָף עַל גַּב דְּאִינְהוּ תִירֵי סְטִרֵי, חַד הוּא. אָמַר (בראשית
 כח) אִין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים, אִין זֶה, לְמַתְּוֵי
 בְּטִיל. אִין זֶה, לְאַשְׁתַּבַּחַתָּא בְּלַחֲדוּדֵי, קִיּוּמָא דִּילִיָּה
 לֹאֵו אִיהוּ אֶלָּא בֵּית אֱלֹהִים, לְאַשְׁתַּמְּשָׂא בֵּיה
 וּלְמַעַבְדַּב בֵּיה פִּירִין, וּלְאַרְקָא בֵּיה בְּרַבָּאן מְכַל שְׂוִיפֵי
 גּוּפָא. דְּהֵאִי הוּא תְרַעָא דְכָל גּוּפָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב,
 (בראשית כח) וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, דָּא תְרַעָא דְגּוּפָא וְדָאֵי,
 תְרַעָא אִיהוּ לְאַרְקָא בְּרַבָּאן לְתַתָּא, אַחִיד לְעִילָא
 וְאַחִיד לְתַתָּא. אַחִיד לְעִילָא, דְכְתִיב וְזֶה שַׁעַר
 הַשָּׁמַיִם. (אַחִיד) לְתַתָּא, דְכְתִיב אִין זֶה כִּי אִם בֵּית
 אֱלֹהִים. וְעַל דָּא וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נֹּרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה,

לשון הקודש

לְבַדּוֹ, זֶה לֹא הַעֲמִידָה שְׁלוֹ, אֶלָּא בֵּית
 אֱלֹהִים, לְהַשְׁתַּמְּשׁ בּוֹ וּלְעִשׂוֹת בּוֹ פְרוֹת
 וּלְהַרְיֵק לוֹ בְּרַבּוֹת מְכַל אִיבְרֵי הַגּוּף,
 שְׁזֵהוּ הַשַּׁעַר שֶׁל כָּל הַגּוּף. זֵהוּ שְׁכַתּוֹב
 וְזֵה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם. זֵה הַשַּׁעַר שֶׁל הַגּוּף
 וְדָאֵי, שַׁעַר הוּא לְהַרְיֵק בְּרַבּוֹת לְמַטָּה,
 אַחוּז לְמַעְלָה וְאַחוּז לְמַטָּה. אַחוּז
 לְמַעְלָה - שְׁכַתּוֹב וְזֵה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם.

מִיָּד - וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נֹּרָא הַמָּקוֹם
 הַזֶּה. הַדְּבָר הַזֶּה הוּא לְשַׁנֵּי הַעֲדָדִים. מַה
 נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה - אַחַד עַל אוֹתוֹ
 הַמָּקוֹם שֶׁאֲמַר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַד עַל אוֹת
 הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ, שֶׁלֹּא צְרִיךְ לְהַבְטִיל.
וְאָף עַל גַּב שְׁהֵם לְשַׁנֵּי אֲעָדָדִים - הוּא
 אַחַד. אָמַר, אִין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים.
 אִין זֶה לְהִיּוֹת בְּטִיל, אִין זֶה לְהַמְצֵא

וּבְנֵי נֶשֶׁא לָא מְשַׁנְחָן בִּיקְרָא דְבִיָּה לְמַהוּי בִיָּה שְׁלִים,
לְעִילָא וְתַתָּא. אַתָּא אָבוּי וּנְשָׁקִיה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּד מַלְיָן אֵינּוֹן שְׂמַעְנָא מְפוּמִּיָּה
כְּכִינָא, וְאִמִּינָא בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְלָא בְטִיל
מֵעֲלָמָא חֲכָמְתָּא עֲלָאָה. אֲזִילִינָא עֲמַחוֹן עַד תְּלַת
פְּרָסִי, עַד דְּעָאֲלָנָא עֲמַחוֹן לְמַתָּא. לָא סְפִיקוּ לְמִיעֵל,
עַד דְּשַׁדְּדָה הוּא בַר נֶשׁ לְבָרִיָּה, וְאָמְרִי לִיָּה, מַלְיָךְ
לָא יְהוֹן לְבַטְלָה.

אִמִּינָא, הָא דְאָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, דְּמַלְיָן אֵלִין כְּלָהוּ
בְּרִזָּא דְחֲכָמְתָּא נִינְהוּ, וְלֹאֲחֻזָּא מַלְיָן
אֲחֵרֵינִין. כִּד סִדְרָנָא מַלְיָן קָמִיָּה דְרַבִּי שְׂמַעוֹן. אָמַר
לִי, לָא תִימָא דְמַלְיָן אֵלִין דִּינֻקָּא נִינְהוּ, אֲלֵא מַלְיָן
דְרִזִּין עֲלָאִין נִינְהוּ, וְכֹלָא בְרִזָּא דְחֲכָמְתָּא רְשִׁימִין.

לשון הקודש

הספיקו להבננם, עד ששדדך אותו האיש
את בנו, ואמרו לו, דבריד לא יהיו
לבטלה.

אמרתי, זה שאמר רבי שמעון,
שהדברים הללו הם כלם בסוד החכמה
ולראות דברים אחרים. בשפדרתי
הדברים לפני רבי שמעון, אמר לי, אל
תאמר שהדברים הללו הם של תינוק,
אלא הם דברים של סודות עליונים,
והכל רשומים בסוד החכמה.

ואחיו למטה - שכתוב אין זה כי אם
בית אלהים. ועל זה, ויירא ויאמר מה
נורא המקום הזה. ובני אדם אינם
משגיחים בכבוד שבו להיות בו שלם
למעלה ולמטה. בא אביו ונשקו.

אמר רבי יצחק, כששמעתי אותם
הדברים מפיו, בכיתי ואמרתי, ברוד
הרחמן שלא בטל מן העולם החכמה
העליונה. הלכתי עמם עד שלש
פרסאות עד שנכנסתי עמם לעיר. לא

וַיִּדְרַר יַעֲקֹב נָדָר לֵאמֹר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו',
 (בראשית כח)

לִי הַקִּדְשָׁא בְרִידָה הוּא, אִמְאִי לָא תְּאָמִין, דְּאָמַר (בראשית
 כח) אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו'. אֵלָא, אָמַר יַעֲקֹב,
 תְּלַמָּא תְּלַמְנָא, וְחֵלְמִין מְנַיְהוּ קְשׁוּט וּמְנַיְהוּ לָא
 קְשׁוּט, וְאִם יִתְקַיֵּים הָא יִדְעָנָא דְּחֵלְמָא קְשׁוּט הוּא,
 וְעַל דָּא אָמַר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים וְגו', כְּמַה דְּחֵלְמָנָא,
 וְהָיָה יי לִי לֵאלֹהִים, אֲנָא אֵהָא מְשִׁיךְ בְּרַכָּאן
 מִמְּבוּעָא דְנַחְלָא דְכֻלָּא, לְאַתֵּר דָּא דְאֶקְרִי אֱלֹהִים.

תָּא חַזִי, יִשְׂרָאֵל דְּאִיהוּ בְּאִמְצָעִיתָא, כֻּלָּא נְטִיל הוּא
 בְּקַדְמִיתָא מִמְּקוּרָא דְכֻלָּא, וּלְבַתֵּר דִּימְטִי לִי, הוּא
 מְנַיְהוּ, נְגִיד וְאִמְשִׁיךְ לְהָא אֵתֵר, מִשְׁמַע דְּכַתִּיב, וְהָיָה
 יי לִי בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר כֻּלָּא לֵאלֹהִים. כְּמַה
 דְּאֱלֹהִים, יְהֵא נְטִיר וְעֵבִיד לִי, כָּל אֵלִין טְבָאן, אוּף

לשון הקודש

וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים. אֲנִי אֵהָיָה מוֹשֵׁךְ
 בְּרַכּוֹת מִתְּמַעֲנֵן שֶׁל הַנַּחֲלָה שֶׁל הַכֹּל
 לְמַקּוֹם הַזֶּה שְׁנֹקְרָא אֱלֹהִים.

בַּא רְאָה, יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּאִמְצָע, הַכֹּל
 הוּא נֹטֵל בְּרֵאשׁוֹנָה מִתְּמַקּוּרָה שֶׁל הַכֹּל,
 וְאַחַר שִׁנְיָע אֵלָיו, מִמְּנוּ שׁוֹפֵעַ וּמִמְּשִׁיךְ
 לְמַקּוֹם הַזֶּה, מִשְׁמַע שְׁכַתּוּב וְהָיָה ה' לִי
 – בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר הַכֹּל – לֵאלֹהִים.
 כְּמוֹ שֶׁאֱלֹהִים יְהֵי שׁוֹמֵר וְעוֹשֶׂה לִי כָּל

וַיִּדְרַר יַעֲקֹב נָדָר לֵאמֹר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים
 עִמָּדִי וְגו'. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בֵּינוֹן שְׁכַל
 זֶה הַבְּטִיחַ לוֹ הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְמַה
 לָא תְּאָמִין, שְׂאָמַר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים
 עִמָּדִי וְגו'? אֵלָא, אָמַר יַעֲקֹב, חֲלוּם
 חֲלֵמְתִי, וְהַחֲלוּמוֹת – מֵהֶם אָמַת וּמֵהֶם
 לָא אָמַת, וְאִם יִתְקַיֵּים, הֲרִי יִדְעָתִי
 שֶׁהוּא חֲלוּם אָמַת. וְעַל כֵּן אָמַר אִם
 יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו', כְּמוֹ שֶׁחֲלֵמְתִי,